

Uģis Jocis labo Latvijas rekordu

Pasaules čempionātā ielu skrējienos Rīgā kuldīdznieks Uģis Jocis, piecos kilometros finišējot ar rezultātu 14:14, labojis Latvijas rekordu par sešām sekundēm.

Uģim Jocim ir 18 Latvijas čempiona un divi Baltijas čempiona tituli, piecas reizes viņš labojis Latvijas rekordu: jūdzē, 2000 un 3000 metros telpās, jūdzē šosejā un piecos kilometros šosejā.

Pirmdienas rītā Uģis Jocis izskrēja apli Kuldīgas jaunajā stadionā un atzina, ka emocijas par nupat laboto Latvijas rekordu piecu kilometru skrējienā šosejā jau pierimušas.

Kopvērtējumā viņš ierindojies 37. vietā. Par pasaules čempionu šajā distancē kļuvis Haga Gebrehivets no Etiopijas ar 12:59. Sacensības notikušas vairākās distancēs: 5 km, jūdzē un pusmaratonā. Laboti arī divi pasaules rekordi, abi – jūdzes ielu skrējienā (1609 m), un to paveikuši Deribe Veltedži (Etiopija, 4:20,98) un Hobs Keslers (ASV, 3:56,13).

ĀTRĀKIE PADZEN UZ PRIEKŠU

Ar Uģi tiekamies pirmdienas rītā, kad viņam Kuldīgas novada sporta skolā beigusies darba sapulce, jo viņš trenē jaunus vieglatlētus un rīko sporta pasākumus. Skrējējs atzīst, ka tagad emocijas jau pierimušas: „Iesildoties domāju, ka rezultāts nevarētu būt labs, jo salīdzinājumā ar pavasari, kad skrēju šo pašu distanci šajā trasē, laiks bija diezgan vējains. Turklāt nedēļu pirms sacensībām nebija īsti iznācis trenēties, jo pasliņoju.” Uģa dēls sācis gaitas bērnudārzā, un dažas *lietīnas* no tā atnesot mājās, pasmaida sportists. Tad nu nav domājis tik daudz par rezultātu, cik par to, ka grib skriet šajās sacensībās.

„Beigās izdevās daudz labāk, nekā gaidīju. Distanci izskrēju par desmit sekundēm ātrāk nekā pavasarī, kad rezultāts bija 14:24. Pirmo reizi piecus kilometrus šosejā skrēju labā kompānijā. Līdz šim tos labā kompānijā esmu skrējis manēžā un sasniegjis labus rezultātus. Ātrākie padzen uz priekšu. Uz

priekšu nes arī sacensību mērogs, ja pat neesi labākajā fiziskajā formā. Kopvērtējumā biju 37. vietā, varēju aizķerties vēl sešas vietas, jo turpat bariņā bija eiropieši. Piecos kilometros vīriešiem bija savākušies visi labākie, izņemot norvēģi Ingebrigtsenu.”

GRIB PIEVĒRSTIES ŠOSEJAS SACENSĪBĀM

Šim čempionātam Uģis izvēlēts arī kā viens no vēstnešiem: „Tāds pasākums notiek pirmo reizi, kad kopā ir trīs distances. Cilvēku daudz, skrienot ļoti jutu līdzjutēju atbalstu, un tas noteikti dzina uz priekšu.”

Uģis *Kurzemniekam* arī atzīstas, ka no stadiona tomēr mūk projām, jo plāno pievērsties šosejas sacensībām: „Pavasari gribu skriet pusmaratonu – tur saredzu lielāku potenciālu. Jāņem vērā, cik man ir gadu, un, ja stadionā piecus kilometrus neskrien 13:30, tur īsti vairs nav, ko darīt. Bet, lai to panāktu, nometnēs jādzīvo un jātrenējas cauru gadu.”

Pasaules čempionātā ielu skrējienos tiesnešu brigādē strādāja arī divi kuldīdznieki – Aija Lancmane un viņas dēls Jānis Lancmanis. Lai šos pienākumus varētu pildīt, bija jāiztur liela kandidātu atlase.

Inta Jansone
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Alsungas Miķeļdienas un suitu kultūras 400 gadu jubilejas reportāža. → 6.–7. lpp.

Ministru prezidente Evika Siliņa:

„Valdības prioritāte ir dzīves kvalitāte un labklājības celšana, lai ikviens justu uzlabojumus tajā jomā, kas viņam svarīga.” → 8. lpp.

Rakstnieka Jāņa Joņeva pirmais romāns *Jelgava 94* pirms desmit gadiem kļuva populārs un arī ieguva Eiropas Literatūras balvu. Lasiet viņa atziņas! → 9. lpp.

Papardes zieds par intīmām lietām. → 3. lpp.

Iedzīvotāju padomes: kāpēc tās jāveido? → 4. lpp.

Pļaujas svētku pasākumi Sv. Annas baznīcā.

→ 11. lpp.

Piektdien, 6. oktobrī:

- Arāji trenējas pasaules čempionātam.
- Rendā: bērnudārzā un *Zāgkalnos*.
- Ventas tīrīšana un citi darbi.
- Pielikums *Radošā Kuldīga*.

917714071975048 40

REDAKCIJAS SLEJA

Vēstule mūsu lasītājam

Ja Tu tagad lasi, tātad esi *Kurzemnieka* abonents vai esi šo numuru nopircis, vai varbūt tas nonācis pie Tevis no ģimenes locekļa, darbavietā vai kā citādi.

Ceļi, kā mūsu laikraksts tagad atrod savus lasītājus, kļūst arvien dažādāki. Kopš esam izveidojuši mūsdienīgu portālu, palielinās digitālās jeb elektroniskās versijas abonentu skaits. Tā ir kā drukātās avīzes kopija, taču to var lasīt, neizejot no mājām, jebkur pasaulē. Tas ir arī lētāk, jo mums, izdevējiem, atkrīt arvien dārgākie tipogrāfijas, pasta piegādes un tirdzniecības starpniecības izdevumi. Turklāt ar tekstu datorā katrs var darboties pēc savām vēlmēm: to var palielināt, var lasīt tikai konkrētus rakstus, to var darīt gan datorā, gan planšetē, gan telefonā. Un digitālo laikrakstu vari abonēt gan vienu pašu, gan komplektā ar drukāto avīzi, ko pastnieks iemetīs Tev pasta kastītē.

Kurzemnieks arī nākamgad iznāks divas reizes nedēļā: otrdienās un piektdienās. Saturu turpināsim veidot vispusīgu, zinot, ka reģionālo laikrakstu lasītāji ir ar dažādām interesēm, dažāda vecuma un no dažādām Latvijas vietām, kā arī ārzemēm. Sekosim lēmumu pieņemšanai pašvaldībā, rakstīsim par uzņēmējdarbību, drošību, veselību, izglītību, lauksaimniecību, vidi, kultūru, sportu, personībām, jauniem talantiem utt. Noteikti turpināsim izdot pielikumu *Radošā Kuldīga*, jo lai nu kura pilseta ir radoša, bet mūsējā ir gan, un nu jau ar UNESCO Pasaules mantojuma statusu.

Bet, protams, visa dzīve nestāv no kultūras un mākslas vien. Mēs redakcijā labi zinām, cik daudz dažādu problēmu cilvēkiem ir, ne velti regulāri saņemam lasītāju lūgumus palīdzēt atrisināt vai

izskaidrot vienotru samežģījumu. Tāpēc ar Mediju atbalsta fonda finansējumu reģionālajiem medijiem (grūti gan prognozēt, cik tas būs liels) turpināsim veidot pētījumus un analītiskus rakstus par sociāli ekonomiskām un drošības tēmām.

Redakcijā izveidojusies laba komanda – pieredzējušās kolēģes Daina Tāfelberga, Inta Jansone, Līga Gabrāne, kā arī jaunie žurnālisti Amanda Gustovska un Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš. Mēs turpināsim iet līdzīgu laiku un mācāmos Baltijas Mediju izcilības centra kursus: septembrī par kiberdrošību un informatīvo drošību, oktobrī turpināsim apgūt digitālo mediju darba metodes.

Taču jāatzīst, ka ik gadu abonēšanas kampaņas laikā nezinām, kā nākamgad var atkal augt papīra cena, cik būs jāmaksā par energoresursiem un preses piegādi, vai mainīsies likums attiecībā uz autoratlīdzību utt. Ir tādas pozīcijas, kurās izdevniecības izdevumi jau tagad diezgan auguši, tai skaitā minimālās algas pielikums. Tāpēc drukātā avīze nākamgad būs nedaudz dārgāka. Bet var izvēlēties, vai abonēt drukāto laikrakstu vienu pašu vai komplektā ar *Laimīgo TV* un radio programmu.

Svarīgi, ka izdevīgāk ir avīzi abonēt visam gadam, jo tad iznāk maksāt kā par 11 mēnešiem. Tāpat aicinu izmantot oktobra akciju, kad līdz 22. datumam var abonēt par īpašu cenu. Katrā ziņā lētāk ir abonēt nekā pirkt mazumtirdzniecībā. Un kā jau daudzus gadus visi abonenti dāvanā saņems jauno, skaisto nākamā gada sienas kalendāru. Tas tapis, redakcijas radošajiem ļaudīm visu gadu meklējot skaistākos četru gadalaiku mirkļus.

Ar cieņu un uz tikšanos arī turpmāk – Daiga Bitīniece

Nākamgad *Kurzemnieks* turpinās iznākt divas reizes nedēļā.*Kurzemnieks* 2024. gadam (eiro)

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	8,00	24,00	48,00	88,00
Privātpersonām, abonējot līdz 22. oktobrim				84,00
Juridiskām personām	10,00	30,00	60,00	120,00

Kurzemnieks ar *Laimīgo Programmu* 2024. gadam (tikai privātpersonām, eiro)

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	9,20	27,60	55,20	101,20
Privātpersonām, abonējot līdz 22. oktobrim				97,00

Privātpersonām gada abonements jebkuram variantam maksā tikpat, cik tad, ja abonē 11 mēnešiem.

Visiem abonentiem dāvanā būs *Kurzemnieka* kalendārs.

ČETRI PAR VIENU

Kā vērtējat jaunās valdības un Ministru prezidentes Evikas Siliņas iesākto darbu? Kādi svarīgākie uzdevumi būtu jāpaveic tuvākajā laikā?

GAN PIEREDZE, GAN ENTUZIASMS

1. Daiga Kalniņa, Kuldīgas novada domes deputāte (ZZS):

– Jaunā valdība man šķiet interesanta. Tai ir gan pietiekama pieredze, gan entuziasms, un patiesībā mani priecē tas, ka koalīcijai nav liela balsu pārsvara, jo tas nozīmē, ka visi lēmumi būs izdiskutēti, izsvērti un netiks virzīti uz priekšu vienkārši pārliecībā, ka mums jau ir vairāk balsu.

Negribu komentēt baumas, kas kļūst par

SOLĪJUMI AIZMIRTI

2. Loreta Robežniece, Kuldīgas novada domes deputāte (*Latvijas attīstībai*):

– Es gribētu apšaubīt, vai mēs to varam saukt par jaunu valdību, jo tāpat to veidoja *Jaunā Vienotība*. Mani tāpat kā droši vien arī citus iedzīvotājus mazliet mulsināja tieši koalīcija – ZZS, *Progresīvie* un *Jaunā Vienotība*, ja ņemam vērā to, kādas bija sarunas tikai pirms gada, kad par šīm partijām balsojām. ZZS un *Progresīvie* ir ar atšķirīgām pamatnostādnēm, un mēs, iedzīvotāji, vērtējam priekšvēlēšanu laikā dotos solījumus. Tas tomēr mulsinā, ka viss tiek pozicionēts citādi nekā pirms gada. Un, protams, kā jau kārtīgs latvietis es patiešām gaidu, ka valdība strādās, kā premjerministre teica, dinamiski, jaudīgi. Man tas gan šķita pārāk daudz visā šajā procesā.

Konkrēta lieta, ko visi gaidām un par ko runājam, ir elektroenerģijas jautājums. Es saprotu: ir ļoti jauki, ja valdība saka, ka atmaksās

STRAUJU PĀRMAIŅU NEBŪS

3. Kristīna Ansons, Kuldīgas novada domes deputāte (*Nacionālā apvienība*):

– *Jaunā Vienotība* jau bija iepriekšējā valdībā, tāpēc domāju, ka lielā mērā tā turpinās iesāktos darbus, bet noteikti ar kaut kādām izmaiņām, jo ne bez iemesla *Nacionālās apvienības* un *Apvienotā saraksta* koalīcijā vairs nav.

Mans viedoklis: jaunā valdība tapa vairāk kā kompensācija par atbalstu Valsts prezidenta ievēlēšanā. Un, cik tā būs dzīvotspējīga, to rādīs laiks. Gribētos apšaubīt, ka līdz nākamajām vēlēšanām tā pastāvēs.

Par jauno premjerministri Eviku Siliņu grūti ko pateikt, jo līdz šim viņu nepazinu un par viņu īpaši neinteresējos. Protams, sabiedrībā

JŪTAMIES SADZIRDĒTI

4. Inese Astaševska, Kuldīgas novada domes priekšsēde (*Kuldīgas novadam*):

– Jauno valdību vērtējam cerīgi, jo ministri savā jomā lielākoties ir speciālisti, it sevišķi tajās nozarēs, kas vistiešāk skar arī mūs kā pašvaldību. Mums jau bija iespēja tikties ar Ministru prezidentu Eviku Siliņu, kura savā pirmajā vizītē bija tieši Kuldīgā. Pārrunājām aktuālus problēmu jautājumus un jutāmies patiešām sadzirdēti. Protams, laiks rādīs, jo, kopš valdība ir apstiprināta, pagājušas tikai apmēram divas nedēļas. Pa šo laiku mums

premierministri Eviku Siliņu, jo viņai tagad ir iespēja sevi šajā amatā pierādīt.

Manuprāt, tas, ko cilvēki no jaunās valdības gaida ilgtermiņā, ir saprātīgs elektrības sadales tarifs un vispār energoresursu pieejamība. Un, ņemot vērā inflāciju, kāda joprojām ir, svarīgi sekot tai līdz, sniegt savlaicīgu atbalstu un pieņemt lēmumus, kas inflāciju aptur, neļauj tai turpināt celties.

60% visiem iedzīvotājiem, bet jāsaprot, ka tā jau ir mūsu visu nauda. Tas ir pabalsts – tā nav konkrēti izskatīta metodika, lai mēs saprastu, kāpēc šāds cenu paaugstinājums ir. Valsts uzņēmumiem – *Sadales tīklam*, *Latvenergo* – ieņēmumi tomēr ir ļoti lieli, peļņa abiem ir ievērojama.

Svarīgs ir arī nākamā gada valsts budžets. Detalizēti par to runāt vēl nevar, taču es sekoju līdz tam, kā budžeta projektu, kas medijos tiek apspriests, dažādu nozaru pārstāvji traktē ļoti dažādi.

Vēl viens būtisks jautājums ir izglītības sistēma. Lai gan mazo lauku skolu skaits pilnā tempā tiek samazināts, es tomēr ceru, ka šo pozīciju varētu pārskatīt, un, manuprāt, tas tagad ir daudz svarīgāk par nesen izskanējušo dažādo dzimumu un nedzimumu aktualizāciju, tādējādi kādas lietas, iespējams, notušie vai neļaujot mums par tām domāt.

viņa bija pamanāma. Es pieļauju, ka daudz variantu šim krēslam arī nebija. Gribētos sacīt: jādod viņai iespēja. Lai strādā, tad jau skatīsimies, jo no viņas daudz būs atkarīgs tas, kā darbi valdībā risināsies, kādi lēmumi tiks pieņemti. Redzēsim, vai viņa ir tas cilvēks, kas visus saturēs kopā.

Runājot par to, kas būtu jādara jaunajai valdībai, svarīgi jau ir visi jautājumi. Īpaši būtisks ir nākamā gada valsts budžets, lai atkal nenonākam pie tehniskā budžeta. Iepriekšējā valdība jau ir izstrādājusi vadlīnijas un rīcības plānu, un es domāju, ka lielos vilcienos strauju pārmaiņu nebūs. Vēlāk redzēsim, kādi būs jauninājumi un ko kāds patiesībā ir vēlējis panākt.

bijusi komunikācija ar dažādām ministrijām, vairākas tikšanās ar to pārstāvjiem, un pakāpeniski notiks vēl citas. Piemēram, *Kurzemē* būs tikšanās ar Veselības ministrijas pārstāvjiem un arī ministru. Notiek darbu un problēmu aktualizēšana no katras pašvaldības puses pa nozarēm, un ļoti grūti vēl spriest, kā notiks tālāk. Taču tāda sajūta, ka varam izteikties un jutāmies uzklauti, ka mūs sadzird, noteikti ir. Tālāk būtu jāseko darbiem, un par to varēsim spriest laika gaitā.

Līga Gabrāne

Atklāti par tēmām, par kurām nemākam runāt

Biedrība *Papardes zieds*, iespējams, daudziem saistās ar skolās rīkotajām nodarbībām par pubertāti, taču tā domā un runā arī par citām vienlīdz aktuālām tēmām, kas skar seksuālo un reproduktīvo veselību. Šis temats tik plaši pazīstams parastajās skolās, taču kur paliek bērni un jaunieši ar intelektuālās attīstības traucējumiem (IAT)? Šoreiz uz sarunu aicināti trīs *Papardes zieda* speciālisti: Gatis Pavārs, Laura Ieva Feldmane un Kitija Kere. Viņi arī vada nodarbības bērniem un jauniešiem ar IAT.

Biedrības *Papardes zieds* speciālisti Kitija Kere, Gatis Pavārs un Laura Ieva Feldmane.

Stāstot jauniešiem par veselīgām attiecībām, septembrī speciālisti ciemojās Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centrā. Tur jau kopš 1981. gada domāts par jauniešiem ar attīstības traucējumiem. „Katram mums ir kāds individuāls defekts. Bet šis plaisas un spraugas mūsu kopīgo dzīvi veido tik interesantu un vērtīgu! Cilvēki jāpieņem tādi, kādi viņi ir, meklējot tajos labo,” saka biedrības pārstāvji. Pirmā saruna atklāj ciklu *Empātija*.

Gatis: Latvijā ļoti vajag pārstāt daudz ko slēpt. Jāsaprot, ka bērni un jaunieši ar IAT ir mūsu sabiedrības daļa, un jāpārtrauc vesels lērums mītu. Piemēram, par seksualitāti ar viņiem nerunājam, par seksu ar viņiem nerunājam tāpēc, ka viņi jau tāpat ir vairāk seksualizēti nekā pārējā sabiedrība. Taču viņi ir tieši tikpat seksualizēti, cik visi pārējie, tikai nezina, ko ar to darīt, jo neviens nav izstāstījis. Visi baidās no tā lielā bubuļa, kas angļu valodā slēpjās trīs burtos – *sex*. Tas ir viens, kāpēc ir nozīmīgi par šo tēmu runāt.

Mans viedoklis ir tāds: padomju laikos vispār baidījāmies par

ķermeni runāt, un tas ir kļuvis par mazu tabu. Sabiedrība pamazām mainās, viss iet uz priekšu, un nav tā, ka visi baidās runāt par pārmaiņām pubertātes laikā, bet vēl joprojām arī tipiskajās skolās pubertāte ir tēma, par kuru *Papardes ziedu* aicina runāt visbiežāk. Savukārt es nezinu vēl kādu organizāciju, kas ar jauniešiem ar IAT strādā tieši šajā tēmā.

Jāsaka, ka *Papardes ziedam* ir zināšanas un prasme, kā runāt par visu, kas saistīts ar seksuālo un reproduktīvo veselību, un pamazām krājas pieredzes bagāža, kā to mācīt arī jauniešiem ar IAT. Mums ir zināšanas par seksuālo un reproduktīvo veselību, ko ir svarīgi izstāstīt, savukārt šiem jauniešiem vienkārši vajag informāciju nodot vieglākā valodā.

Principā jāiemācās valoda, kādā to izstāstīt. Es varu jauniešiem pajautāt, vai viņš zina, kas ir endometrijs, un viņš, visticamāk, nezina. Pamazām varu noskaidrot, vai viņš zina, kas ir dzemde, vai zina, kā rodas bērni, un tādējādi varu izskaidrot. Tas prasa ilgāku laiku, bet, ja visi zina terminus, izstāstīt ir ļoti viegli. Ja kāds nezina, tad vajag laiku.

Kādas jūsu darbā ir grūtības, un – tieši pretēji – kas nes augļus?

Laura: Es darbojos divus gadus. Kopā ar Gati bijām šī visa procesa sākumā. Man ir arī personīga pieredze, jo mana māsa ir cilvēks ar IAT. Esmu braukusi uz dažādām nometnēm kopā ar citiem bērniem, un tā ir kā dubulta sasaiste: gan dzīves pieredze, gan darbs. Mēs iepazīnām, kāda ir māsas dzīve, bet iepazīnām arī viņas draugus, un man automātiski radās atklāsme, ka jāemģina saprast, kāds otrs cilvēks ir, jo to nekad nezina. Tāpēc tagad es vienmēr skatos ar iejūtību. Vairāk tu redzi, ka cilvēkam vienkārši nav labi. Bet manām draudzenēm vairāk bija apjukums: kā ar tādu cilvēku runāt. Un tā es caur sevi padarīju to pieejamāku, jo mēs vienkārši esam atvērti: visi esam forši, tikai katrs savā veidā.

Projekts ir ļoti nepieciešams. Svarīgi ir konkrēti aprakstīt, ko un kā darīt, jo attīstības traucējumi ir ļoti dažādi un nevar ar vienu universālu programmu iet pie visiem. Jo detalizētāk var kaut ko piedāvāt, jo labāk. Ideāli būtu, ja šo projektu varētu sadalīt mazos projektos, kurā katrai mērķgrupai tiek piedāvāts tieši tai vajadzīgais. Nekas nav pašsaprotams. Mums padzerties ūdeni liekas pašsaprotami, bet kādam tas tā var nebūt. Tāpēc uz visu varam skatīties tā, it kā tas viss jāiemācās.

Valda stereotips, ka šie cilvēki

ir rupjāki, agresīvāki, seksuālāki, nemāk uzvesties, robežas un citas sabiedriskas lietas viņiem nav tik pašsaprotamas, tāpēc mums jābūt atvērtākiem un tas jāemģca. Nebaidieties mācīt! Jo bieži saka – „šitas jau ir norakstāms”, bet visu var iemģcīt. Visiem var iemģcīt visu. Kādam mazāk, kādam vairāk, bet pamatlietas var. Tajā vienkārši jāiegulda vairāk laika.

Kas, vadot nodarbības, ir sareģītākais?

Kitija: Šajā projektā strādājot ar jauniešiem, kuriem ir IAT, ļoti grūti ir tas, ka viņi rīkojas izaicinoši. Daudzi nāk no nelabvēlīgiem apstākļiem, līdz ar to ģimenē viņi redz daudz vairāk nodarbības. Es vadu nodarbību par pubertāti, un meitene jautā: „Ja vīrietis liek atsūkāt, vai tas ir normāli?” Atbilde, protams, ir: ja tu pati to vēlies. Bet meitene jautā: „Ja paņēmu aiz matiem un mani pieliek klāt, vai tas ir normāli?” Tad var redzēt, ka tā nav pornogrāfijas skatīšanās. Tā ir pieredze – tās lietas, ko viņi dara, ir viņu ikdienas pieredze. Tādēļ darbs ir ļoti grūts, jo viņiem sevi jāpierāda dubultā. Jau tā viņi neatbilst sabiedrības standartiem, un viņiem nav dots tas vieglākais

pamats. Un, ja par to tiek runāts, tad pārāk maz, vai arī tas skaidri tiek ignorēts, bet bērni un jaunieši no šīm lietām cieš. Skolotājiem jābūt daudzām metodēm, kā tikt galā ar izaicinošiem jauniešiem, kuri ar visiem lamuvārdiem sūta trīs mājas tālāk, mēģina lietas un dara citiem pāri. Arī pedagogam ir grūti ar savām emocijām.

Daudziem bērniem ar attīstības traucējumiem tādi ir arī vecākiem, un laika gaitā tas attīstās aizvien vairāk – šādu bērnu skaits aug, tāpēc vides uzlabošana ir ļoti nepieciešama. Tā ir Latvijas problēma.

Ja šie bērni ir arī vardarbības upuri, tad viņiem grūti iemģcīties, kas ir privāts un kas publisks, kādi pieskārieni ir normāli un kādi ne. Nereti internātskolās viņi paliek nakšņot, un tur istabiņā, it īpaši

vecajos modeļos, guļ desmit cilvēku – pubertātes laikā, kad tu gribi būt viens pats, kad tev vajag privātumu. Visa šī sfēra ir atstāta novārtā, bet, problēmu ignorējot, tā nezudīs.

**(Materiāls sagatavots kopā ar biedrību *Papardes zieds*.)
Jete Anna Puriņa
Papardes zieda arhīva foto**

„Mums ir zināšanas par seksuālo un reproduktīvo veselību, ko ir svarīgi izstāstīt, un savukārt jauniešiem ar IAT vienkārši vajag to informāciju nodot vieglākā valodā.”

„Daudziem bērniem ar intelektuālās attīstības traucējumiem tādi ir arī vecākiem, un tas laika gaitā attīstās – šādu bērnu skaits aug. Tāpēc vides uzlabošana ir ļoti nepieciešama. Tā ir Latvijas problēma.”

Ministre paņem līdzī divas bijušās kolēģes

Līdzšinējā Kuldīgas novada pašvaldības izpilddirektore Ilze Dambīte-Dambergā un Kuldīgas attīstības aģentūras vadītāja Dace Šēle turpmāk strādās jaunās vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministres, bijušās novada domes priekšsēdes Ingas Bērziņas birojā.

I. Dambīte-Dambergā būs parlamentārā sekretāre, bet D. Šēle vadīs ministres biroju.

Pēdējā domes sēdē izpilddirektore sacīja visiem paldies par sadarbību: „Šeit sāku strādāt 2007. gada 1. janvārī, kad domes priekšsēdis bija Edgars Zalāns. Šajā laikā notikušas divas novadu reformas. Uzskatu, ka Kuldīgas novadā tās bijušas sekmīgas. Aizvadīta arī finanšu krīze, kas, manuprāt, ir vissmagākais laiks, kopš biju izpilddirektore. Katru nedēļu jāsasauc darbinieku sapulce, jāpasaka, ka nevienu neatlaidīsim, bet algu atkal samazināsim. Tāpat pārdzīvots kovida laiks ar smagiem jautājumiem, kad jāpalūdz aiziet tiem, kuri atteicās vakcinēties. Tas bija emocionāli smagi gan domē, gan iestādēs. Tad sākās Krievijas iebrukums Ukrainā, un arī Kuldīgas novadā uzņēmām daudzus ukraiņu bēgļus. Visam pāri izdarīts daudz. Komandā ir spēks. Īpašu paldies gribu teikt saviem darbaudzinātājiem – Ingai Bērziņai, Edgaram Zalānam, Viktoram Gotfridsonam un arī Vairai Brūderi.”

Kurzemniekam I. Dambīte-Dambergā sacīja: „Kad saņēmu piedāvājumu strādāt Ingas Bērziņas birojā, laiks pārdomām bija nepilna nedēļa. Tā ir arī iespēja manā dzīvē kaut ko mainīt. Domē komanda ir spēcīga. Jauno priekšsēdētāju Inesi Astaševsku ļoti novērtēju – redzu azartu, entuziasmu, kaut

Kuldīgas novada pašvaldībā izpilddirektorei Ilzei Dambītei-Dambergai 29. septembris bija pēdējā darba diena. Tagad viņa būs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārā sekretāre.

kādā ziņā redzu sevi un kolēģus tajā vecumā, tāpēc ar drošu sirdi, ka viss būs kārtībā, varu doties jaunos izaicinājumos.”

Savukārt D. Šēle stāsta, ka ceturtdien bijusi ministres I. Bērziņas pirmajā reģionālajā vizītē Dienvidkurzemes novadā. Bet piektdien devusies uz starptautisku konferenci Lietuvā, Palangā. Viņa sacīja: „Darbs būs pa visu Latviju.” Kuldīgas attīstības aģentūrā D. Šēle nostrādājusi astoņus gadus: pusi vietnieces amatā, pusi kā vadītāja. Viņa atzīstas: „Jaunajam piedāvājumam piekritu tikai tādēļ, ka tas ir uz laiku.”

Uz abiem vakantajiem amatiem tiks izsludināts konkurss, bet līdz tam izpilddirektors pienākumus pildīs Agnese Buka, attīstības aģentūras vadītājas – Aiga Vanaga-Poriķe.

Inta Jansone

Var veidot iedzīvotāju padomi

Ikviens ir aicināts iesaistīties Kuldīgas novada iedzīvotāju padomes nolikuma izstrādē un izteikt viedokli par saistošajiem noteikumiem.

Jaunais pašvaldību likums paredz iedzīvotāju padomes kā būtisku instrumentu sabiedrības iesaistei vietvaru darbā. Padome būs konsultatīva, izveidota pēc iedzīvotāju un novada domes ierosmes. Tā nodrošinās vietējo interešu pārstāvību, iedzīvotāji varēs pašvaldībai nodot precīzu informāciju par pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, par kopienas gatavību iesaistīties pašvaldības

darbā u.tml. Veidojot budžetu un plānojot investīcijas, tas pēc iespējas tiks ņemts vērā. Padome nodrošinās labāku sadarbību starp iedzīvotājiem un lēmumu pieņēmējiem.

Pašvaldība aicina viedokli par saistošo noteikumu projektu *Kuldīgas novada iedzīvotāju padomes nolikums* līdz 9. oktobrim izteikt vietnē www.kuldigasnovads.lv vai Kuldīgā, Pilsētas laukumā 2 un Baznīcas ielā 1, Alsungā, Pils ielā 1, un Skrundā, Raiņa ielā 11.

Daiga Bitinieca

Aizsargāt sadarbojoties

Saldus medicīnas centrā uz civilās aizsardzības komisiju (CAK) sadarbības mācībām bija ieradušies Saldus un Kuldīgas pārstāvji. Uzdevums – Kurzemē ir militārs apdraudējums, un dalībniekiem jāmeklē visi iespējamie rīcības varianti.

Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes atbildības teritorijas pašvaldību CAK mācības bija daļa no visaptverošas valsts aizsardzības izglītības programmas *Namejs 2023*. Mērķis – pilnveidot civilmilitāro sadarbību, iestāžu izpratni par atbildības sadalījumu un rīcību militāra apdraudējuma vai to draudu gadījumā. Tika izzināta sadarbība krīzes pārvarēšanā, plānojot rīcību, ja ir dažādi hibrīdapdraudējuma incidenti.

„Pēc Krievijas sāktā pilna mēroga kara Ukrainā jāsaprot – šis laiks mums jāizmanto tam, lai savas aizsardzības spējas maksimāli stiprinātu,” saka Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieris pulkvedis Andris Rieksts. „Visaptveroša valsts aizsardzība ietver plašu pasākumu kopumu, taču jāņem vērā, ka uzņēmumu, pašvaldību un valsts pārvaldes rīcības spēja krīzes situācijā būs atkarīga no iepriekš izstrādātajiem scenārijiem.”

ZINĀŠANAS DOD PĀRLIECĪBU

Par mācībās gūto stāsta pašvaldību vadītāji. Kuldīgas novada domes priekšsēde Inese Astaševska: „Visām Kurzemes pašvaldībām bija dota viena situācija, kas jāatrisina kopā, bet katrai vēl savi apgrūtinājumi, kas ceļu sarežģīja. Vairāku stundu laikā jāizveido plāns, kā rīkoties, jārod visi iespējamie veidi. Pēcpusdienā katrs savu stratēģiju prezentēja, bija arī speciālista analīze par padarīto.

Pēdējos gados īpaši jūtam, ka jābūt gataviem visādām situācijām, jo nav iespējams paredzēt visu, kas var notikt gan lokālā mērogā, gan mainīgajā ģeopolitiskajā situācijā. Tāpēc šis ir tiešām vērtīgas mācības, kurās rīcības izejam pa soļiem, saprotam, atkārtojam, situācijas risinām simulācijas veidā, jo neviens

nevar garantēt, ka tādas nebūs arī dzīvē. Izzinājot tās mācībās, var gūt pieredzi, ka viss ir plānojams un izdarāms. Ir vērtīgi redzēt, kā to dara citas pašvaldības, apmainīties ar pieredzi.”

Saldus novada domes priekšsēdis Māris Zusts: „Tas bija lielisks sadarbības treniņš ar mērķi izzināt resursus un iespējas. Mēs savu krīzes rīcības plānu saskaņojam ar apkārt esošo novadu civilās aizsardzības komisijām: lai nepārkļājas ceļi, lai ierakstāmies kopējā rīcībā, lai kaimiņi zinātu, kas ir mums un ko darām mēs. Ir lietas, kas jāslīpē, bet komunikācijas loks ir skaidrs.”

NE TIKAI MILITĀRĀ KRĪZĒ VIEN

Kuldīgas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns izlasāms domes mājaslapā. I. Astaševska: „Komisijā ir speciālisti, piemēram, ugunsdzēsības, policijas, mediķu, mežu dienesta un citi, lai varētu reaģēt dažādās krīzes situācijās, ne tikai militārās. Krīzes var radīt meža ugunsgrēki, pavasarī bija plūdi Jēkabpilī, nesēn vairākās vietās zaudējumus nodarīja postoša krusa, bija koviāda pandēmijas radīta

krīze, ir putnu gripa, cūku mēris, mūsupusē ir dedzis kūdras purvs, šoziem bija ļoti daudz sniega, kas ierasto dzīvi paralizēja, uz vairākām stundām ir pazudusi elektrība. Tad izzinām riskus un rīkojamies.”

Kuldīgas novada CAK pēdējā sanāksmē bijusi pirms divām nedēļām – tajā pārrunāts, kuri jautājumi jāaktualizē, ierosināts, kādus pielikumus pievienot. Nākamā tikšanās būs novembrī.

„Mans secinājums – tagad komisijas darbība ir daudz svarīgāka, tie ir pilnīgi cita līmeņa jautājumi, kādus pārrunājam. Gribas teikt, ka viss ir tādā gatavības režīmā: ja vajadzētu, mēs varētu rīkoties. Tāpēc mācībās ir ļoti vērtīgas.”

Laila Liepiņa

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Jaunieši kaujas un bēg, dzīvoklis dūmo, pensionārs mīt šķūnī

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

25. septembris. Dzīvnieku aizsardzības biedrība zvana, ka Skrundas pagasta Ciecerē mežā netālu no patversmes *Nika* pie koka piesiets suns – ne čipēts, ne reģistrēts, īpašnieks nav zināms. Būs jāmeklē, jo tā ir cietsirdīga izturēšanās pret dzīvnieku. Kuldīgā, Pasta ielā pie kafējnīcas *Marmelāde*, stāv automašīna, kas iebraukusi pretēji atļautajam virzienam. Kables centrā pie vecās pienotavas īpašums aizaudzis, arī ēka sliktā stāvoklī. Sameklējam īpašnieku, un viņš sola sakopt. Vēl viena automašīna Pasta ielā ignorējusi zīmi *Iebraukt aizliegts*.

26. septembris. Patrulējam Skrundas puses pagastos, bet nekārtības nav redzamas. To-

ties Kuldīgā daudzi autovadītāji stāvvietās ar laika ierobežojumu aizmirsuši izlikt logā pulksteni: visbiežāk Liepājas ielā 44 un Stendes ielas laukumā pie kafējnīcas *Riverside*, arī 1905. gada un Baznīcas ielā. Top vairāk nekā desmit soda lēmumu.

27. septembris. Priedainē iedzīvotāji sūdzas par regulāru piedūmojumu no dzīvokļa *Bangās*. Jāzvana Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienestam, lai meklē cēloni. Jelgavas ielā pie veikala *Kurši* cilvēks lēcis ārā no kravas mašīnas un neveiksmīgi piezēmējies – palīdz mediķi. Skrundā, Rūpniecības ielā, kāds dedzina lapas – aizrādām. Sieviete ziņo, ka puikas Ventas rumbā uzvedas pārģalvīgi: braucam pārrunāt. Mucnieku ielā iepretim veikalam *Citro* plāvā zem koka atgūlies iereibis vīrietis. Vedam mājās, un par

to būs jāmaksā sods. Saņemam ziņu, ka spēļu laukumā *Ķirbītis* jaunieši smēķē, iespējams, dzer arī. Bariņš zēnu tur ir, bet uzvedas kārtīgi – nav ne cigarešu, ne alkohola. Tomēr pārrunājam, ko drīkst un ko ne.

28. septembris. Virkas ielā jaunieši dauza pudeles, briest kautiņš. Policijai tuvojoties, daži aizbēg. Divus nepilngadīgos aizturam – viņi lietojuši alkoholu. Tiek izsaukti mediķi, lai apskata, un ziņots vecākiem, lai brauc paķaļ. Jāpalīdz Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļai, kur agresīvi uzvedas 1999. gadā dzimis vīrietis. Pils ielā brīdinām vadītāju, kurš auto atstājis neatļautā vietā.

29. septembris. Kāda veikala pārdevēja interesējas, vai pusaudžiem drīkst pārdot bezalkoholisko alu. Ēdolniece sūdzas, ka pie viņas ieradies agresīvs vīrietis;

vedam nelūgto ciemiņu uz mājām. Liepājas ielā sodām divus, kas lieto alkoholu. Tehnikuma sētā jaunieši dzer, un, kad aizrādām, viens kļūst agresīvs un aizbēg. No Rūpniecības ielas ziņo, ka tiek fūrta bijušā *Vulkāna* teritorija un veco skaidu vedēji pārkāpj atļauto ātrumu. Zem vecā Ventas tilta brīdinām maksšķernieku, ka spinningot nedrīkst.

30. septembris. Vienos naktī pie volejbola halles jaunieši atskaņo skaļu mūziku, klaiģā – izklīdinām. Pēc Skrundas sociālā darbinieka ziņojuma pārbaudām dzīves apstākļus pensionāram, kas no mājokļa izliktis un mitinās šķūnī. Tūristi ziņo, ka Rendā pie Īvandes ūdenskrituma guļ piedzēries vīrietis: dzērājs mums pazīstams, rakstām sodu. Stāvēšanas noteikumus autovadītāji visvairāk nav ievērojuši Baznīcas

ielā, Stendes ielā to aizrādām motociklistiem.

1. oktobris. Vienos naktī pie kultūras centra guļ vīrietis stiprā reibumā – atvedam uz policiju, lai noskaidrotu personību. Drīz Skrundas patruļa no kultūras nama atved ļoti piedzērušos vīrietis, kas ballē nav pratis uzvesties. Ievietojam izolatorā. Četros no rīta mums sūdzas, ka skaļā mūzika no *Sapņotavas* neļauj apkārtējiem gulēt. Dienā Alsungā aizdomas radījis cilvēks, kas staigā pa īpašumu, kurā ir videonovērošana. Neko aizdomīgu neatklājam – jāpārbauda video. Šajā dienā visvairāk brīdinājumu par laika norādes neizlikšanu Stendes ielā.

Pierakstījusi
Daina Tafelberga

Biedrību darbība veicina pozitīvas pārmaiņas

Lai parādītu, kāds spēks ir nevalstiskajās organizācijās (NVO), Kurzemes NVO atbalsta centrs stāsta, ko biedrības ar savu darbību rosinājušas un panākušas, kā arī atklāj dažādas metodes, kas ļauj iecerēs piepildīt. Runa ir ne tikai par Kuldīgas novadu, bet gan visu Kurzemi, un, iespējams, kādam šie stāsti noder iedvesmai, lai ko līdzīgu izdarītu savā novadā.

Tukumā cilvēki atgriežas

Ar biedrības *Tukku Magi* rosību Tukumā iepildusi plaša kultūras elpa, kas pamazām izplatās. Topošā pasaules kultūras un mākslas centra pagalmā trešo sezonu notiek pasākumi, organizācijām sadarbojoties un iesaistot vietējo kopienas. To koordinē brīvprātīgo kopa *Radi Tukku Magi*. Virsmērķis ir veidot dialogu starp kultūrām un laikmetiem, tai skaitā radot neitrālu platformu koloniālisma jautājumiem, uz kuriem atbildes tiek meklētas visā pasaulē.

„Pirms atvērām *Tukku Magi* pagalmu bijušajā Zēberga iesala fabrikā, rīkojām talku, lai sakārtotu vidi pasākumiem un ikviena būšanai tur,” stāsta biedrības pārstāve Zane Siliņa. „Esam atvērti sadarbībai – pie mums pasākumus organizē kultūras nams, mūzikas, mākslas skola, ukraiņu kopiena un citi. Katru gadu par tradīciju kļuvis Ziemeļdienvīdu filmu festivāls ar Āfrikas kultūras izziņu, atvērtās skatuves pasākumi, kas domāti jebkurai, kurš vēlas parādīt talantus vai vienkārši sajūst, kā ir būt uz skatuves. Pasākums izaudzis no vietējo uzstāšanās līdz apkārtējo novadu iesaistei. Skatītāji to novērtē atzinīgi – valda īpaša atmosfēra, savējie viens otru atbalsta, un cilvēki jūtas vienoti.” Tas viss iesaista aizvien jaunus radošus cilvēkus, un tas ir priekšnosacījums šīs vietas attīstībai. „Pašvaldība arī to pamanījusi un mūsu darbību atbalsta. Pilsētā parādījusies lielāka dzīvība, cilvēki Tukumā atgriežas un ar savu devumu iesaistās. Mūsu darbība balstās uz brīvprātīgo darbu, kas ļauj iesaistīties kopienas saliedēšanā,” skaidro Z.Siliņa.

Topošā pasaules kultūras un mākslas centra *Tukku Magi* pagalmā trešo gadu kultūra tiek iedzīvināta ar dažādiem pasākumiem.

Saldū apgūst digitālo saziņu

Multimediju studija *Frekvence* Saldū.

Saldū darbojas multimediju studija *Frekvence*, kuras vadītāja Ginta Ozoliņa stāsta, ka darbība un tās rezonanse kļūst arvien plašāka. Biedrībai ir nepilni divi gadi, un līdz ar *Frekvences* aktivitāti biedru skaits aug. Galvenā mērķauditorija ir jaunieši, kuri apgūst digitālās saziņas veidus. „Novēroju, ka jaunieši, kuri pie mums darbojas, ne tikai saturīgāk pavada brīvo laiku, bet arī jūtas pārliecinātāki par savām spējām, nebaidās no kļūdām, eksperimentē. Prieks, ka vienlaikus ar mācībām skolā viņi meklē šajā sfērā prakses un darba iespējas. Realizējot biedrības projektus, intervējam lietpratējus, kuri dalās pieredzē, vada meistarklases un iedrošina jauniešus šo jomu apgūt pašiem un sākt darīt. *Frekvence* ir platforma, kurā var eksperimentēt, un jaunieši jau sāk izteikt idejas, sniedz padomus viens otram, rada atgriezenisko saiti,” stāsta G.Ozoliņa.

Netiešā mērķauditorija ir sociāli atbildīgas biedrības, ar kurām *Frekvence* sadarbojas. „Jaunieši mācās un palīdz citām atrisināt problēmas, ko var novērst ar komunikāciju un mediju saturu, piemēram, lai kādai biedrībai atrastu brīvprātīgos. Rīkojam arī kopīgas mācības.”

Kuldīgā mācās seniori

Jaunu domāšanu un attieksmi pret dzīvi iedibina Kuldīgas senioru skola. Lūk, daži apmeklētāju atzinumi un iesaistes ieguvumi: „es esmu cilvēkos” – sociālās izolācijas riska mazināšana; „ir patīkami satikties, parunāt” – emocionālās pašsajūtas uzlabošana; „ir jauns saskarsmes loks” – aktīvāka iekļaušanās kopienā; „interesantas, izziņošas lekcijas” – garlaicības un pasivitātes pārvarēšana; „ekskursijas, sporta nodarbības” – aktīvu vecumdienu pieredze.

Demogrāfiskās prognozes liecina, ka sabiedrība vairs nekad nebūs tik jauna kā agrāk. Kuldīgas senioru skola mēģina lauzt stereotipus un veidot jaunu priekšstatu par pensijas gadiem kā aktīvu, daudzveidīgu un jēgpilnu dzīves posmu. Tā cilvēkus iesaista mūžizglītībā. Skaidro biedrības vadītāja Ruta Orlova: „Seniori izmanto iespēju mācīties un savā attīstībā neapstājas. Svarīgākais rezultāts var būt vienkārši sistemātiska slodze smadzenēm ar mērķi novērst vai vismaz attālināt neirodeģeneratīvo saslimšanu. Var apgūt datoru lietošanu, tiesību zinības, finanšu prasmes, veselīga uztura pamatus, angļu valodu, rokdarbus, ir fiziskās aktivitātes. Lekcijas un citas izglītības programmas seniori apmeklē tāpēc, lai ko izzinātu un satiktos, nevis lai iegūtu sertifikātu vai diplomu. Līdz ar gados vecu iedzīvotāju izglītības paaugstināšanos palielinās viņu iespēja izmantot valsts un banku elektroniskos pakalpojumus, ir vērojama dalība brīvprātīgajā darbā, un sabiedrībā notiek citas pozitīvas izmaiņas.” Ieguvēji ir ne tikai tie, kuri iesaistās, bet arī visa sabiedrība, kas iegūst aktīvus cilvēkus, labu piemēru jaunākajiem, pozitīvāku un saliedētāku kopienu, mazākas sociālās un veselības aprūpes izmaksas.

Kuldīgas senioru skolas dalībnieces izmanto iespēju mācīties un kustēties un savā attīstībā neapstājas.

Kā sabiedrisko organizāciju darbu vērtē pašvaldību darbinieki?

Cilvēkus apvieno

● **Sarmīte Segliņa**, Kuldīgas novada sociālā dienesta direktore:

– Mans uzskats ir tāds: jo vairāk biedrību, jo lielāka palīdzība pašvaldībai. Kādā ziņā? Biedrības vairāk iesaista iedzīvotājus aktivitātēs. Mums ļoti svarīgi, piemēram, ka Kuldīgā ir trīs patiešām ļoti aktīvas biedrības: senioru skola, pensionāru apvienība *Rumbiņa* un nedzirdīgo biedrība. Tās apvieno interešu grupas, notiek gan izglītojoši pasākumi, gan citas aktivitātes. Senioriem ir būtiski, ka viņi nevis paliek mājās vieni, bet satiekas ar citiem, – tas ir svarīgākais ieguvums. Turklāt viņi iet līdzī laikiem, piedaloties nodarbībās un projektos. Mums darba būtu vairāk, ja seniori nebūtu mācījušies strādāt ar datoru, atrast informāciju. Biedrību palīdzība mums neizpaužas tiešā veidā – pateicoties tam, ko tās dara, pašvaldība tiek atslogota.

Bet arī pašvaldība palīdz biedrībām, lai tās varētu darboties pilnvērtīgāk. Saistībā ar sociālo jomu reizi gadā tiek izsludināts konkurss biedrību finansējumam. Tas paredzēts konkrētam pasākumam vai biedrības uzturēšanai. Summa nav liela, tomēr šādi pašvaldība dod savu ieguldījumu. Tā ir abpusēja sadarbība. Šogad mums tāda ir ar 18 biedrībām, kuras pieteikušās finansējumam.

Ienes dažādību

● **Iveta Grunte**, Tukuma novada pašvaldības kultūras un sporta nodaļas vadītāja p.i.:

– Biedrība *Tukku Magi* savu vietu Tukuma kultūrvidē pavisam noteikti ir jau iekarojusi. Iespēju robežās atbalstām un priecājamies, ka ir tāda vieta, kur pulcējas gan jaunieši – ar biedrību sadarbojas jauniešu klubs *10x10* –, gan citi radoši cilvēki, piemēram, Tukuma literātu apvienība. *Tukku Magi* ir alternatīva kultūras vietniņa. Domāju, ka vienmēr vajag dažādību, un tas ir viņu pienums. Pilsētai ieguvums ir arī tas, ka šī vieta – agrākās iesala fabrikas pagalmā – ir sakopta, un iecerēts, ka tā attīstīsies.

Alsungā svin tirgū, mācībās un baznīcā

Nedēļas nogalē – piekdien, sestdien un svētdien – Alsungas ielās un kultūrvietās bija redzami krāšņi tērpi, dzirdamas dziesmas, redzamas dejas, bija daudz ciemiņu. Tur notika Miķeļsvētki un biedrības *Suitu kultūras mantojums* rīkotā suitu kultūras 400 gadu jubileja.

Mūzika, māksla, ēdieni

Piekdien jau bija atklāta fotogrāfes Annemarijas Gulbes darbu izstāde kultūras namā, izskanējis Igo koncerts. Visaktīvākā bija sestdiena – tad ciemiņi no malu malām ieradās gan ar mašīnām, gan autobusiem. Rīta pusē pils pagalmā notika Miķeļdienas tirgus, koncertēja Basu un Gudeņieku suiti, Jaunmārupes dejojāji *Krustu šķērsu* u.c., notika radošas darbnīcas sadarbībā ar dienas centru. Lietuvieši ieradusies ar lielu autobusu, noklausījušies gides stāstījumu, pagaršojuši sklandraušus un priecējās par iespēju dzirdēt folkloras kopas un apmeklēt baznīcu.

Alsundzniece Gunta Mieziņa piedāvā nogriezt gabalu no siera-šokolādes kūkas. Viņa ar mazbērniem un viņu draugiem tirgo dažādas tortes, gan pašas, gan meitas Gītas Brikovas darinātas: „Mums visām ģimenē patīk tās cept, meitai tas ir īsts sirds darbs. Receptes jau no seniem laikiem saglabājušas.”

Alsungas pils pagalmā sestdienas rīta pusē valdīja tirgošanās, uzstājās dziedātāji un dejojāji. Attēlā – Jaunmārupes vidējās paaudzes deju kolektīvs *Krustu šķērsu*.

Suitu kultūrai – 400

Vakarpusē darbošanās notika Alsungas pils pagalmā, pagrabos un citās telpās. Biedrība *Suitu kultūras mantojums* aicināja svinēt notikumu *Suitu kultūrai 400*. To atklāja barona Johana Ulriha fon Šverina (Jurgā Galiņa) uzruna, un, dūdiniekiem spēlējot, sanākušie izgāja suitu polonēzi. Notika saucēju, kūku, tautasdziesmu, stipro roku un foto turnīrs, uzvarētāji saņēma balvas.

Pašā vakarā uz mūzikas un dejas performanci *Suitu laika šūpolēs* pils tornī aicināja Aizputes Kristus Karaļa draudzes priesteris Andris Vasiļevskis: „Ne pirmo gadu Alsungā Miķeļa svētkos pils tornī notiek koncerti, šoreiz viduslaiku gaisotnē. 17. gadsimts nozīmīgs ar to, ka Ulrihs fon Šverins un Barbara Konarska ar savu mīlasstāstu suitas ienesa katoļticības garu, un šovakar ir iespēja baznīcas valodu klausīties liturģiskajos dziedājumos, bet ne tikai tajos.” Mūziķe Ieva Tālberga pastāstīja: „Mēs ar Diānu Jansoni esam sarakstījušas mesu, teksta autore Maija Kalniņa ir pa pusei suitene. Viņa tagad Spānijas kalnos iet pa Svētā Jēkaba ceļu, un viņu dzirdēsiet ierakstā, kurā viņa izrunājusies ar saviem suitu senčiem: tantēm, mammu. Pils ēnas dejā izspēlēs Elīna Lankovska-Keķe.”

Pēc performances priesteris A. Vasiļevskis aicināja svētdien uz misi Alsungas Sv. Miķeļa Romas katoļu baznīcā un pēc tam uz koncertu *Elgera dziesmas, 17. gs latviešu garīgā mūzika* grupas *Fabella Ensemble* izpildījumā.

A. Vasiļevskis stāsta: „Tā kā suitu kultūrai svinam 400 gadus, arī muzikālā puse saistīta ar tās renesansi. 1621. gadā Rīgā jezuīti izdeva pirmo katoļu lūgšanu un dziesmu grāmatu latviešu valodā. Ar 1623. gadu suitas šīs grāmatas dziesmas tika dziedātas, tās ienāca liturģijā. Tai laikā dziesmas izpildīja paši suiti – tie bija baznīcas dziedājumi, savulaik visiem zināmi, bet laika gaitā aizmirsti. Mūzikas akadēmijas rektors Guntars Prānis ar domubiedriem tos ir atdzīvinājuši, un visiem bija iespēja dzirdēt 17. gadsimta dziesmas latviešu valodā. Tās skanēja ar savdabīgo renesanses un agrīnā baroka dziedājumu paņēmieniem, ar mūzikas interpretāciju instrumentiem.”

Mises laikā arī tika iesvētīts Alsungas baznīcas jaunais zvans.

Pasākumu atklāja polonēze. Tajā piedalīties varēja visi, kas bija sanākuši un gribēja būt daļa no senā galma.

Daiga Kalniņa stāstīja ticamus un neticamus nostāstus par pils vēsturi: kas glabāts pagrabos, kur bijusi svaru zāle un dzīvo sikspārņi, kur slepenas ejas, kādi nostāsti par zelta meklēšanu Dižgabalkalnā. Daudzi gājuši meklēt, bet atraduši vēl nav.

Alsundznieks Juris Reinholds stipro roku turnīram sagatavojis dažāda smaguma akmeņus, kas atrasti viņa dārzā. Par lielo ieinteresējusies Fioleta Zabīte.

Mūzikas un dejas performance pils tornī. Uzstājās Diāna Jansone, Elīna Lankovska-Keķe un Ieva Tālberga.

Kurzemes rokdarbnieku saiets

Amatu mājā notika 11. Kurzemes rokdarbnieku saiets. Piecās meistarklasēs zināšanās dalījās speciālisti – suitu villdrānu aušanas noslēpumus atklāja Māris Maniņš, suitu cimdu adīšanas knifiņus ierādīja Baiba Pilāne, suitu sievu kreklu aproces izšuva Dace Siliņa, suitu greznās krādzīņas rotāja Dace Tunne un par nozares jaunumiem stāstīja Ziedīte Muze. Pasākumu organizēja Dace Martinova, biedrības *Etniskās kultūras centrs „Suiti”* vadītāja: „Atsaucība bija liela – piedalījās 90 cilvēku, bet gribētāju bija divtik, un dabūjām pieteikšanos slēgt, jo vairāk nevarējām uzņemt.”

Darbu izstādē-pārdošanā rosījās arī Ventspils rokdarbu studijas *Spārni* vadītāja Astrīda Kinne: „Esmu Kurzemes rokdarbnieku saieta idejas autore. 2013. gadā uzrakstīju projektu, to atbalstīja Borisa un Ināras Teterovu fonds. Šogad tas notiek jau 11. reizi, un par to liels prieks. Nākamgad būs Sabilē.” Vēl bija apskatāmas divas izstādes: suitu audēju darbi un Andra Rutuļa fotoizstāde *Novadnieku satikšanās*, kurā redzamas suitu saimnieces un audējas.

Adītājām suitu cimdu knifiņus ierādīja Rīgas Tautas lietišķās mākslas studijas *Irbi* vadītāja Baiba Pilāne: „Adām no jaunās, lielās suitu cimdu grāmatas to, kas iepriekš nav darīts. Atradām interesantas tehnikas – pirkstaiņiem ir rakstains valnītis, maza josliņa košās krāsās, kuru izadīt ir interesanti. Nav sarežģīti, bet, ja nav adīts, vienreiz jāizmēģina.”

Adīšanas nodarbībā piedalījās daudzas rokdarbnieces, un, kā atzina vadītāja Baiba Pilāne: „Viņas visas sirdī ir kurzemnieces, lai no kādām vietām sabraukušas.”

Ventspils rokdarbu studijas *Spārni* vadītāja Astrīda Kinne (vidū) pastāstīja par darbiem un darinātājām. Skaistos un arī praktiski lietojamus izstrādājumus varēja aplūkot un iegādāties.

Alsundziece Dace Siliņa ierāda aproču rotāšanu: „Pētām senās kreklu aproces un rādu arī manis izšūtās. Šī ir pirmā reize, kad mēģinu iemācīt citiem, un meitenēm sokas ļoti labi. Aproces darīnu kopš 2016. gada, kad vajadzēja deju kolektīviem. Nebija neviena, kas šuj, un tā sāku. Vēl darīnu pārļotās apkaklītes un detaļas viriešu tautastērpiem.”

Aušanas meistarklasi vada Māris Maniņš.

Suitu krādzīņu rotāšana.

Zemgale ziedu rakstos

Anita Rauda-Žukovska un Aija Mālkalna atvedušas rakstainu brunču izstādi *Zemgale ziedu rakstos*.

Izstādes atklāšanā muzicēja Tērvetes novada kultūras nama folkloras kopa *Ceļteka*.

Zemgales brunču ceļojošo izstādi *Zemgale ziedu rakstos* uz Alsungas amatu māju bija atvedusi Jelgavas amatnieku darbnīca un tautastērpu darinātava *Austras raksti*. Uz atklāšanu ieradusās vadītāja Aija Mālkalna un audēja Anita Rauda-Žukovska. Alsungas novada tūrisma

informācijas un vēsturiskā mantojuma centra vadītāja Inga Bredovska viešņām dāvāja torīt ceptu maizi. Pagasta pārvaldes vadītāja Santa Kreičmane atzina, ka pati suitos ienākusi no Jelgavas, un priecājās, ka alsundznieki varēs iepazīt Zemgales tautastērpus. *Austras rakstu* vadītāja

A.Mālkalna: „Tautastērpu darinātava pastāv jau no 2015. gada. Arī Alsungas tērpus esam darinājuši, bet mūsu jājamzirdziņš ir Zemgales brunči. 2021. gadā nogalē Zemgales brunču aušanas tehnika iekļauta Nacionālajā nemateriālās kultūras vērtību sarakstā.”

Alsungā var apskatīt:

● kultūras namā Annemarijas Gulbes fotoizstādi līdz 29. oktobrim;

● Amatu mājā Andra Rutuļa fotoizstādi *Novadnieku satikšanās* līdz 20. oktobrim;

● Amatu mājā suitu audēju darbus līdz 20. oktobrim;

● Amatu mājā Zemgales brunču izstādi *Zemgale ziedu rakstos* līdz 27. oktobrim;

● pili Madaras Atiķes keramika līdz 15. oktobrim.

„Valdībā ir koleģiāla izpratne un vēlme darīt”

„Mēs varam lepoties, un savi veiksmes stāsti ir vairāk jāpopularizē pasaulē – Kuldīga šajā jomā rāda priekšzīmi,” atzina Ministru prezidente EVIKA SILIŅA, Kurzemnieka redakcijā viesodamās pēc vizītes mūsu pilsētā.

Kāpēc vizītes novados sākat tieši ar Kuldīgu?

Kuldīga tagad ir UNESCO Pasaules mantojuma pilsēta. Jau iepriekš biju apsolvījusi atbraukt, bet aizkavēja budžets un citi svarīgāki pasākumi, tikai tagad varēju solījumu izpildīt.

Kādi ir secinājumi?

Kuldīga ir stabila, tās vadība ir drošās rokās. Pilsēta, kurā fantastiski apvienojies tas, ka vēsturiskais mantojums pārņem mūsdienu realitātē, pielāgojoties vajadzībām, bet nepazaudējot šai vietai raksturīgo identitāti. Manuprāt, tas bija iespējams, pateicoties pilsētas arhitektu un citu atbildīgo cilvēku entuziasmam un izpratnei par mantojuma vērtību. Tas ir milzīgs, kopīgs novada vadības un iedzīvotāju panākums, ar kuru tagad var lepoties visa Latvija. Vienlaikus arī izaicinājums – var jau izremontēt vienkāršāk, bet Kuldīgai ir bijusi skaidra vīzija, kādam jābūt vēsturiskajam centram. Un cilvēkiem dota iespēja par savu vidi parūpēties pašiem. Tas devis labu pagrūdienu tikt uz priekšu, lai nav tā, ka tikai pilsētas vadība atbild par vēsturisko mantojumu, bet tiek iesaistīta arī kopiena. Mijiedarbība starp pilsētu, iedzīvotājiem, kultūrvēsturiskā mantojuma pārzinātājiem rada labu sinerģiju, un beigās tā ir vide, kurā var labi dzīvot. Dzirdēju, ka Kuldīgā cilvēki arvien vairāk atgriežas vai pārceļas no Rīgas, arī jauni cilvēki, ģimenes. Dzīves uzlabošana sakrīt ar valdības šibrīža kvalitātēm. Tā nav tikai ekonomika – tā ir dzīves telpa, kas ietver iespēju arī saņemt labus veselības pakalpojumus, bērniem labu izglītību, dzīvi sakārtotā vidē, iekšējā un ārējā drošībā.

Kādas tēmas šeit pārrunājāt?

Centra vidusskolā ar jauniešiem pārrunājām, piemēram, cilvēktiesību jautājumus – viņiem tā ir aktualitāte. Arī valdībai ir svarīgas jaunas vēsmas, lai būtu ratificēta Stambulas konvencija, tiktu atrisināts kopības regulējums, vairāk varētu pievērsties tam, kā radīt jaunas darbavietas. Jūtams, ka Kuldīgā ienāk jaunas vēsmas – kombuču te ražo un vēl daudz ko. Tikos arī ar slimnīcas vadītāju, un arī šajās sarunās apliecinājās tas, ka Kuldīgai izaicinājumi ir tie paši, kas valdībai.

Kas sagādājis lielāko prieku un vilšanos, sākot darbu valdībā?

Salīdzinot ar iepriekšējo, kad biju labklājības ministre, varu teikt, ka ir koleģiālāka izpratne vienam par otru un par darbu, ir vēlme darīt. Tas ir liels pluss atšķirībā no iepriekšējā Ministru

„Kuldīgā jums ir tāds fantastisks Latvijas minimodelis, kurā daudzi gribētu dzīvot. Tāpēc te var vilkt paralēles ar valdības darba nostādņēm,” secina Ministru prezidente Evika Siliņa.

kabineta, kur arī strādāja labi profesionāļi, bet viņi bija vairāk kā vientuļās salas. Šobrīd redzu lielāku spēju strādāt komandā. Jau pirmie lēmumi liecina, ka spējam ātri fokusēties uz to, kas jā dara, neielaižoties bezgalīgās darba grupās. Tas ļoti priecē. Izaicinājums ir tas, ka ir vairāki jauni ministri bez valdības darba un ministrēšanas pieredzes. Savā ziņā tas ir pluss, jo, iespējams, viņi darīs citādāk, nekā bieži esam darījuši līdz šim. Nav noslēpums, ka birokrācija ne tikai pašvaldības un uzņēmējus, bet arī politikus reizēm ievēl savā aparātā kā ar tādu centrifūgas vilkmi. Mans uzdevums būtu to apstādināt un pāvērst citā virzienā. Jaunu ministru ienākšana dod iespēju nebūt ierēdniecības pavadā. Reizēm arī tas nav slikti, tomēr bieži traucē veidot politiku un sasniegt mērķus. Piemēram, robežas izveidei konkrēta termiņa noteikšana ir labs virziens, lai strādātu raiti.

Kādi ir trīs galvenie mērķi?

Valdības prioritāte ir dzīves kvalitāte un kopējās labklājības celšana, lai ikviens justu uzlabojumus tajā jomā, kas viņam svarīga. Tajā ietilpst gan veselības pakalpojumu pieejamība, gan izglītība, tai skaitā saturs, pieejamība un skolotāji, gan arī cilvēktiesību jautājumi. Svarīga ir drošība. Nevaram runāt par labklājību, ja cilvēks jūtas ne-

droši, ja viņu uztrauc iebraucēji no Krievijas vai Baltkrievijas. Latgalē tas noteikti ir daudz būtiskāk nekā Kurzemē, bet jādodomā par Latviju kopumā. Vēl ir daudzi neatliekami darbi vienkāršākās lietās. Jāmazina birokrātiskās prasības, lai uzņēmēji var savas ieceres īstenot ātrāk, lai viņiem nebūtu bezgala ilgi jāgaida atbildes un izziņas no valsts vai pašvaldību iestādēm. Lai var apgūt investīcijas, sākt būvniecības projektus.

„Opozīcijas skaitliskais lielums nāk par labu, liekot jaunajiem ministriem būt neatlaidīgiem, lai paveiktu valdības deklarācijā izvirzīto.”

Pēc kādiem kritērijiem veidojāt savu komandu?

Pilnībā vēl nav nokomplektēta, jo notiek arī svarīgi procesi Ministru kabinetā un Saeimā, budžeta veidošana, elektroenerģijas sadales tarifa jautājumi utt. Manā birojā jau ir pieredzējuši profesionāļi, kas agrāk politikā strādājuši. Tas ir pluss, jo nevajadzēs ilgu laiku, lai iešūptos. Svarīgi saprast, kas ir politika, jo tai ir sava specifika – nepieredzējušam nav viegli savie-

not ar ikdienas darbu, lai cik profesionāls viņš būtu. Politika prasa diezgan lielu atvērtību, prasmi komunicēt ar sabiedrību, spēju ātri reaģēt stresa situācijās. Jārēķinās arī ar to, ka brīvdienas var nebūt.

Kādus plusus un mīnusos saukatāt šai partiju koalīcijai, kurai Saeimā balsu pārsvars nav liels?

Kad iepriekšējais Ministru prezidents Krišjānis Kariņš pieteica demisiju, diezgan ātri spējam izveidot jaunu valdību, kaut arī process nebija viegls. Man ļoti žēl, ka koalīcija neiznāca plašāka. Tomēr varu secināt, ka valda komandas saliedētības gars. Liela opozīcija rada vajadzību fokusēties uz to, ka darbi patiešām jāpaveic ātri, jāizdara sabiedrībai absolūtais. Protams, tas nav ērti, ir daudz grūtāk. Izmaiņas nav lielas, jo 53 balsis ir tikai par vienu mazāk nekā iepriekšējai koalīcijai. Stabilitāti tas nemazina, un opozīcijas skaitliskais lielums nāk par labu, liekot jaunajiem ministriem būt neatlaidīgiem, lai paveiktu valdības deklarācijā izvirzīto.

Jūsu priekštecis Krišjānis Kariņš tagad ir ārlietu ministrs – vai uztverat viņu kā citus, vai arī saglabājas ietekme no laika, kad bijāt viņa padotā?

Krišjāni Kariņš uzskatu par tādu vadītāju, kas bijis soli priekšā citiem. Arī ilga laika Eiropas Parlamentā viņam deva labu skolu, kā veiksmīgi vadīt. Tas ir – nevis būt priekšniekam, bet ļaut lēmumus pieņemt ministriem pašiem. Manuprāt, gan valdība, gan visa sabiedrība iegūsim no tā, ka mums ir tik spēcīgs ārlietu ministrs, ņemot vērā, ka šajā amatā zaudējam Edgaru Rinkēviču, viņam kļūstot par Valsts prezidentu. Kariņš veiksmīgi nesīs Latvijas vārdu pasaulē un spēš veidot labas attiecības ne tikai Eiropas līmenī, bet daudz plašāk.

Kādas ir jūsu attiecības ar Valsts prezidentu, ņemot vērā, ka bijāt partijas biedri?

Edgars Rinkēvičs no *Jaunās Vienotības* izstājās pēc ievēlēšanas, lai nebūtu saistības ar kādu partiju. Augstu vērtēju viņu kā Valsts prezidentu, kurš visas lietas uztver ļoti nopietni.

Rinkeviča kungs arī kā Valsts prezidents turpina aktīvi sazināties sociālajos medijos. Vai nemsiet piemēru?

Es labprātāk satiktos klātienē. Tādas tikšanās man patīk vairāk, jo tad labāk var ko pārrunāt, diskutēt. Premjerministram uzdevumu loks un komunikācija ar sabiedrību ir citādāka nekā Valsts prezidentam. Tomēr arī sociālajos tīklos mēģināšu komunicēt vairāk. Esmu atjaunojusi valsts sekretāra klātbūtni Ministru kabineta sēdēs – tas uzlabo ministru iespējas lietas risināt savstarpēji, nav vajadzīgas darba grupas.

Vai saziņai ar sabiedrību jums pietiks laika?

Jau šajā īsajā laikā pārliecinājos, ka darbs tiešām ir daudz saspringtāks nekā ministrei. Nevar vienlaikus vadīt sēdi, komunicēt uz āru vai darīt vēl ko citu. Jābūt komandai, un man tāda ir.

Kā jauno amatu uztver jūsu ģimene?

Ģimene man diezgan kupla, un arī tai tas ir izaicinājums. Man ir trīs bērni. Meitai tūlīt būs 20 gadu, viņa studē diplomātiju un jurisprudenci Rīgas Juridiskajā augstskolā. Dēli arī mācās, abi ir futbolisti. Viņi vēlas, lai mans darbs viņu ikdienu īpaši neietekmē, un es to ņemu vērā. Darbdiena man tagad ir daudz garāka, mājās esmu vēl, bet ģimene ir saprotoša, spēj savas lietas organizēt. Mēs vienmēr viens otru atbalstām: ja kāds kaut ko nevar, otrs stājas viņa vietā. Vēlos, lai arī valdība sastrādātos pēc tāda principa. Tad veidojas veselīga attieksme, un tas darbā ļoti palīdz.

„Mēs (ģimenē) vienmēr viens otru atbalstām: ja kāds kaut ko nevar, otrs stājas viņa vietā. Vēlos, lai arī valdība sastrādātos pēc tāda principa.”

Kas bijuši jūsu dzīves skolotāji?

Laikam nozīmīgākā bija vecmāmiņa, pie kuras uzaugu. Viņa visu mūžu strādāja par angļu valodas skolotāju. Trīsreiz gāja no darba prom, bet pa īstam neaizgāja. Ja negāja uz skolu, bērni nāca mācīties pie viņas uz mājām. Atceļos, ka pirms katras stundas viņa katram individuāli gatavoja īpašu grafiku. Viņas attieksme, mīlestība un atbildība pret darbu man bijis vislielākais paraugs, no kura mācīties.

Esat ticīgs cilvēks. Vai darbu politikā būs viegli savienot ar kristīgām vērtībām?

Ticība palīdzēs strādāt – tā dod spēku. Ne vienmēr visam ir tūlītējs, acīmredzams rezultāts. Mēs jau nedarām tāpēc, lai gūtu atzinību. Es ticu cilvēkiem, ticu Latvijai. Mums ir spējīgi, radoši cilvēki, bet mēs sevi par maz reklamējam, par maz lepojamies.

Ko novēlat Kurzemnieka lasītājiem?

Jūs varat būt lepmi, ka esat izdarījuši pareizo izvēli – dzīvot Kuldīgā. Jums ir laba kopiena. Apšveicu, jo mērķi iekļūt UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā esat sasnieguši!

**Inta Jansone,
Daina Tafelberga
Lailas Liepiņas foto**

Rakstīt ir jautri un interesanti

Rakstnieka JĀŅA JOŅEVA pirmais romāns *Jelgava 94*, kas nāca klajā pirms desmit gadiem, ieguva Eiropas Literatūras balvu. Šajā laikā iznākušas vēl trīs pilnīgi atšķirīgu žanru grāmatas, bet tikko klajā laistā darba *Pazudis* žanru tā īsti nespēj noformulēt pat autors. To varēja uzzināt Kuldīgas bibliotēkā, kur Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītajā projektā *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs* bija iespēja ar J. Joņevu tikties.

„Ja pirmā grāmata saņem tik lielu atzinību, tad jāreķinās, ka nākamās tādu vairs nesaņems,” tā slavas apspīdēto debiju pieticīgi raksturo autors. „Bet manu dzīvi pirmā grāmata ietekmēja tā, ka es varēju aiziet no pastāvīga darba birojā un velīt sevi tikai rakstīšanai. Protams, pēc panākumiem spiediens bija – pat paša māte jautāja, kad būs nākamā. Negribēju, lai tā būtu tāda pati kā pirmā, un ieturēju izteiksmīgu septiņu gadu paūzi. Spiediens jūtams vēl aizvien, un daudziem lasītājiem esmu palicis kā *Jelgavas* autors.”

SEVIŠĶU MOKU NAV

„No ieceres līdz izdošanai pirmajai grāmatai pagāja septiņi gadi, īsta rakstīšana bija divus pēdējos. Man laikam ir žēlsirdīgi labvēlīga atmiņa – tādas sevišķas rakstīšanas mokas neatceros. Ka tādas ir, atceros vien tad, kad jāraksta kaut kas jauns. Tā bieži saka, bet man ir neērti tā teikt – kāds var padomāt, ka varbūt labāk nemocīties un nedarīt to, kas izraisa mokas, izvēlēties ko citu. Vienmēr cenšos sev iegalvot, ka rakstīt ir jautri un interesanti. Nav tā sliktākā profesija.”

SKUMĪGĀ ZUDUŠO SAPŅU VIETA

„Mamma saka – jau piecu gadu vecumā es esot teicis, ka rakstīšu grāmatu. Man tik senu atmiņu nav, bet grāmatas mani vienmēr interesējušas. Pamatos tā droši vien ir vēlme kaut ko izstāstīt, lai ir interesanti klausīties un tas stāsts pašam patīk. Kad man bija 15, domāju, ka gribētu rakstīt, bet, kad bija 18, vairs nebiju pārliecināts – neticēju, ka tas notiks. Kaut kā nenāca tie teksti. Ilgi gadi pagāja šaubās. Man arī apkārt draugu lokā bija tādi cilvēki, kuri par rakstīšanu pusslepeni domāja, bet pamazām visi šo domu atmata – bija jāšāk domāt par īstu nodarbošanos. Reklāmas aģentūras tajā laikā bija vieta, kur nonāca tie dzejnieki un rakstnieki, kuriem nebija izdevies sevi apliecināt rakstniecībā. Tāda diezgan skumīga vieta. Vispār tur ir ļoti maz radošuma, lai gan tur daudz iemācījos – mans stils lielā mērā veidojies reklāmas gadus, bet tas darbs nebija pārāk grūts. Liela daļa rutīnas, daļa radoša darba un daļa nekā nedarīšanas.”

FRANČU LITERATŪRAS IETEKME

„Pirms *Jelgavas* iznāca divi tulkojumi no franču valodas un

Rakstnieka Jāņa Joņeva pirmais romāns *Jelgava 94* izdots 15 valodās. Par šo un nākamajām grāmatām viņš lasītājiem stāstīja Kuldīgas bibliotēkā.

recenzijas par citu grāmatām. Tas bija ļoti sen. Tagad to labprātāk neatceros, jo ir ļoti viegli būt asam un skarbam kritiķim. Kad pats pamēģināju rakstīt, skatos uz to pavisam citādi.

Ir ļoti noderīgi citā valodā palasīt darbus, kas latviski nav tulkti. It kā viss par to pašu, bet svarīgi, kā citā valodā aprakstītas lietas, kā veidoti dialogi. Tas atbrīvo. Franču literatūra mani diezgan iespaidojusi. Franču valodu izvēlējos gluži nejauši. Pirms iestāšanās Kultūras akadēmijā bija talka, un ar franču grupu vairāk sasaistījos. Tā mana dzīve izšķīrās.

„Mani arvien vairāk interesē tādi teksti vai attēli, kas radīti bez mākslinieciska nodoma, – ne autors to mācījies, ne vēlas patikt, ne viņam ir stils, tomēr rezultāts ir aizkustinošs.”

Tulkojumus tagad pat nav vērts pieminēt, jo tulkošanas arods jau pacelts citā līmenī, ja skatāmies, kā ar tekstu strādā Dace Meiere, Guntars Godiņš vai Maima Grīnberga. Nesen gan iztulkoju mazu mana drauga un tulkotāja Nikolā Ozano grāmatiņu. Tur ir ap 30 lappušu – maz teksta, maz pārmetumu.

Jelgava izdota 15 valodās. Franču tulkojumu esmu lasījis, un tas ir visprecīzākais Labs

tulkotājs ir vienīgais, kurš to grāmatu patiešām izlasījis. Pat autors tik cītīgi to nav darījis. Nikolā tur atrada dažas neprecizitātes, kas tika izlabotas. Vēl esmu lasījis angļu un krievu tulkojumu, kas gan nav izdots.”

SĪKUMU NOZĪMĪBA

„*Jelgava 94* par 90% ir mana pieredze. Tur aprakstītie notikumi ir diezgan sīki – nekas tāds nenotiek. Tas bija mans piegājiens – parādīt, cik šie mazie notikumi šķiet lieli jaunam cilvēkam. Pēc grāmatas publicēšanas saņēmu vēstules, kurās bija rakstīts: „Jā, man bija tāpat, tikai daudz, daudz trakāk.” Tātad esmu šīs atmiņas sakustinājis. Cilvēkam kādā brīdī šķiet, ka viņš iznieko savu dzīvi sīkumos, ka jāveltās kaut kam dziļam, bet dzīvē vajadzīgas arī sīkas lietas. Man šī vajadzīgā sīkā lieta ir lasīšana vai dīkdienība. Patīk skatīties futbolu – arī tajā nav nekā liela, vispārcilvēcīga.”

NO FANTĀZIJAS LĪDZ DOKUMENTĀLAJAI PROZAI

„Man bija stingra apņemšanās nākamā grāmatu nerakstīt tādu kā *Jelgava*, jo to gribēja pārāk daudzi. Varbūt es to nemaz nevarētu. Tāpēc bija tā septiņu gadu pauze. Otrajā grāmatā *Tigeris* mans mērķis bija balstīties ne personiskajās atmiņās, bet tikai fantāzijā, pamēģināt, vai es to varu. Kad jauns cilvēks vēlas kļūt par rakstnieku, viņa mērķis ir pašam radīt stāstu, izdomāt, kā viss notiks, izlemt varoņu likteņus. To mēģināju darīt.

Pie trešās – pie *Decembra* – no-

veda nejaušību virkne. Strādājot pie teātra izrādes, atradu interesantu dokumentālu materiālu. *Decembrī* devos no iztēles pavisam prom, jo dokumentālais materiāls pats bija tik neticams, ka iztēlei nepalika vietas.

Sākumā ieslēdzās vācēja instinkts. Es vācu, vācu materiālu, šķita, ka to varētu novest līdz kādam rezultātam. Reizes četras gribēju mest pie malas. Vēl bija morālā dilemma: kādam traģēdijai, man – grāmata. Taču tāda jau ir dokumentālista skarbā dzīve: ja šo ceļu esi izvēlējis, ar to jāreķinās. Kad šķita, ka esmu tuvu beigām, izrādījās, ka vēl ļoti daudz jāmeklē. Sēdēju pie laikrakstiem, runāju ar cilvēkiem, gāju pie izmeklētājiem, rākos aizvien dziļāk... Reizē gribēju atrast atbildi uz jautājumu, kāpēc cilvēki interesējas par baisām lietām. Vai nu paša dzīve šķiet garlaicīga, vai tā ir vēlme ielūkoties pašos cilvēka dabas dziļumos. Mani arī bieži tas ir interesējis, un es par to izjūtu vainas apziņu. Pie atbildes tā arī nenonācu.”

PAR KAĶĪSIEM

„Nezinu, vai jaunāko grāmatu *Pazudis* vispār var saukt par literatūru. Galvenais materiāls ir sludinājumi par pazudušiem dzīvniekiem. Teātra kritiķe Undīne Adamaite jautāja, vai man nebija morālās dilemmas, – skumji taču! Es teicu, ka iepriekšējā grāmata bija par sērījveida slepkavībām. Ja jau tur ar šo dilemmu tiku galā, tikšu arī šajā. Apzinos, ka šie sludinājumi ir skumji, bet reizē smieklīgi. Tur ir tā māksla, ko saredzu, pasaules atspoguļojums, kurā viss ir iekšā. Žanra definēšana ir ļoti sarežģīta. Mana teksta tur ir ļoti maz – bilžu grāmata ar maniem komentāriem. Jau ilgu gadu sludinājumus fotografēju, pēc tam sāka sūtīt draugi. Cilvēki nav mācījušies reklāmu, bet šajos sludinājumos viņi parasti ievēro galvenos noteikumus: tekstam jābūt īsam, tam jāpasaka galvenais, svarīgākās pazīmes, adrese, un viss. Bet ne vienmēr tā ir – tur ir arī ļoti emocionāla informācija. Piemēram: „Es bez viņa nevaru!””

KĀ PAZŪD RAKSTNIEKA PIŠĻI

„Nākamā gada sākumā vajadzētu nākt klajā dokumentālajai filmai, kas varētu saukties *Testaments* un būtu par rakstnieku Anatolu Imermani – kādreiz slavenu, bet tagad piemirstu. Ventspils bibliotēkā gribēju dabūt viņa grāmatas, bet tās jau bija norakstītas. Domāju: lūk, kā rakstnieka slava aizgājusi...

Viņš bija slavens detektīvu rakstnieks un dzejnieks, bet arī bohēmists un sieviešu skaistuma cienītājs. Vienmēr klīda runas par viņa mīlas piedzīvojumiem.

„Tas, ka visas manas grāmatas ir tik atšķirīgas, nav noticis apzināti. Varbūt tāpēc, lai pašam interesantāk, bet varbūt man grūti fokusēties uz ko vienu – es domāju tik dažādos virzienos! Tāpēc priecājos, ja kaut ko tomēr izdodas novest līdz galam.”

Nejauši uzdūros stāstam, ka viņš vēlējis, lai viņu kremē un pelnus izkaisa Parīzes *sarkano lukturu* rajonā. Tā bija vieta, kur viņš sapņoja nokļūt, bet nevarēja. Kad interesējos, vai šī vēlēšanās izpildīta, protams, tajā laikā Rakstnieku savienībā komandējumu uz Parīzi neviens nedeava. Jautāju, kur tagad pelni: kādu laiku savienībā stāvējuši uz galda, pēc tam bēniņos. Pārceļoties kaut kur pazuduši. Kad to pastāstīju režisoram Jānim Ābelem, viņš iedegās: „Lūk, sižets filmai! Tā mums būs misija – atrast urnu un piepildīt pēdējo vēlēšanos.” Par to arī ir filma. Es neatklāšu, vai Imermaņa vēlēšanos mums izdevās piepildīt.”

CĪŅA, KAS JĀIZCĪNA

„Rakstnieks Egons Līvs kādreiz teica, ka kino – tā ir romāna vai stāsta nāve, jo tur diezgan maz paliek pāri. *Jelgava 94* filmā ir diezgan mainījusies, bet es tur neiejaucos. Scenārija autors bija cits – nevaru izteikties objektīvi. Arī teātrī esmu darbojies, un tur pirmizrādēs vienmēr skatos grīdā: nevaru sadūšoties paskatīties uz skatuvi. Teksts vienmēr tiek mainīts, un parasti neiebilstu, piemēram, ja aktierim tas grūti izrunājams. Parasti kino vai teātrī iniciatīva vienmēr nākusi no režisoriem, un es vienmēr atzīstu viņu kompetenci, reizē atkratoties no atbildības. Bet *Urbānie mīti* (Jaunajā Rīgas teātrī) un *Zvēriņģā mīla* (*Dirty Deal Teatro*) man gluži labi patika. Teātrī ir cīņa starp radīšanu vientuļībā un dialoga nepieciešamību. Katru reizi tā jāizcīna no jauna.”

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 34. kārta

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Mošeja, ko uzcēla gurīdu sultāna Gijāta al-Dina Muhameda Gori valdīšanas laikā, un viņš tās pamatus lika 1200. gadā. Vēlāk tā vairākkārt paplašināta, jo gadsimtu gaitā mainījās valdnieki – kartīdi, timurīdi, mogoli un uzbeki, kuri visi šo mošeju atbalstīja. No gurīdu perioda saglabājusies pamatstruktūra, bet dažas daļas piebūvētas un pārveidotas. Pašreizējo izskatu tā ieguva 20. gs. Kompleksa platība ir ap 21 600 m². Papildus četriem lielajiem ivaniem (islāma arhitektūrā – no trim pusēm mūrēta, velvēta telpa ar monumentālu portālu, kas atveras uz pagalmu) ir 460 kupolu, 444 pīlāri un 12 minaretu, kas sagrupēti ap centrālo pagalmu pištaki jeb vārtiem uz ivanu. Kopā tie rada daudz vietas ornamentiem. Ievērojama daļa mošejas ir klāta ar glazētām flīzēm spilgtās krāsās saskaņā ar timurīdu tradīcijām.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

Atbildi gaidām līdz **5. oktobra 11.00** e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

33. kārtas atbilde: Čefalū, Sicīlija.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Vineta Kondraņicka, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Inese Midrijāne, Ingars Neimanis, Indra Grandava.

APSVEICAM! Trešā ceturkšņa balvu iegūst **Velta Višņevska**. To var saņemt reklāmas nodaļā.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz **5. oktobra 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kurās dienās jaunie vecāki var iepazīt Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļu?

Atbilde: konkursam *Kuldīgas novada uzņēmēju un amatnieku gada balva* pretendents varēja pieteikties līdz 29. septembrim.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis.

APSVEICAM! Trešā ceturkšņa balvu iegūst **Daina Gerente**. To var saņemt reklāmas nodaļā.

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

IEVĒRĪBAI! Konkursu uzvarētāji tiek noteikti reizi ceturksnī.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

Atbildi līdz **5. oktobra 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

34. jautājums

Lisenko vārdā nosauktā kolhoza strādnieki 50. gadu vidū dodas siena pļavā. Kurā pagastā šis kolhozs atradās?

33. jautājuma atbilde: Kaltiķu ķieģelnicā.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Gunta Folkmane.

APSVEICAM! Trešā ceturkšņa balvu iegūst **Ausma Kreidere**. Tā jūs gaida reklāmas nodaļā.

ATRODI TEIKUMU!

Meklējiet pilno teikumu *Kurzemniekā* un atbildes līdz **5. oktobra 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

26. septembra laikrakstā: „Šādā lomā var nonākt ikviens...”

Atbilde: „Tur ir nodarbības, sākot ar kokapstrādi, gravēšanu un ēst taisīšanu, beidzot ar vingrošanu.”

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Ingars Neimanis.

APSVEICAM! Trešā ceturkšņa balvu iegūst **Indra Grandava**. Tā jūs gaida reklāmas nodaļā.

EIROPAS SAVIENĪBA

Stāstīt par Eiropu

Kā sabiedrību labāk uzrunāt par Eiropas jautājumiem – tāds nolūks bija tiklošanās pasākumam Kuldīgā, kurā divas dienas pieredzē dalījās informācijas centru *Europe Direct* pārstāvji un citi speciālisti, kuru uzdevums ir informēt par šo tēmu.

Demokrātijas kafejnicā sarunu pie viena galda vada Kuldīgas restaurācijas centra pārstāvis Kārlis Henriņš. Piedalās informācijas centru *Europe Direct* pārstāvji un *Eiropas kustības Latvijā* prezidents Andris Gobiņš.

Demokrātijas kafejnica par Eiropas tēmu tiek svinīgi slēgta.

Te ieradās centru darbinieki no Daugavpils, Jēkabpils, Preiļiem, Gulbenes, Jelgavas un Ventspils, arī Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Zane Petre un Eiropas Parlamenta biroja Rīgā vadītāja Marta Rībele. Procesu vadīja *Eiropas kustības Latvijā* prezidents Andris Gobiņš.

Kuldīgas centra *Europe Direct* un Kurzemes NVO centra vadītāja Maija Jankovska stāsta: „Pa-

sākums ir ikgadējs – šogad visi tikāmie Kuldīgā. Pirmajā dienā galvenā aktivitāte bija dizaina domāšanas darbnīca, ko vadīja Liene Kupča, lektore no Latvijas Mākslas akadēmijas pakalpojumu dizaina programmas, kas darbojas Adatu fabrikā. Meklējām veidus, kā mūsu centrus padarīt efektīvākus un jaudīgākus, lietojot dizaina domāšanu. Viesi ekskursijā brida pa Aleksūpīti

un izbrauca ar *Rumbabusu*. Parādījām, cik Kuldīga ir brīnišķīga. Otrajā dienā notika Liepājas Universitātes profesora Pāvela Jura lekcija par demokrātiju un pilsonisko kompetenci.

Ģirts Jankovskis no Demokrātijas fonda vadīja Demokrātijas muzeja darbnīcu Kuldīgas novada muzejā. Tur viesojās arī Eiropas Parlamenta vēstnieku skolas jaunieši no Kuldīgas

Centra vidusskolas un Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma, kuri pastāstīja, ko viņi skolā dara saistībā ar Eiropas tematiku. Nelielā *Demokrātijas kafejnicā* aicinājām tos vietējos cilvēkus, kuru pieredzi uzskatījām par vērtīgu, lai ar to dalītos sarunās. Piedalījās Kaspars Rasa un Kristīne Apine no Kuldīgas atbilstības aģentūras, Agnese Buka no pašvaldības, Ruta Orlova no

senioru skolas, Kārlis Henriņš no restaurācijas centra un laikraksta *Kurzemnieks* galvenā redaktore Daiga Bitiniece.”

Eiropas Komisijas izveidotais *Europe Direct* centru tīkls sniedz iedzīvotājiem informāciju par svarīgākajiem jaunumiem Eiropā un veido būtisku saikni ar Eiropas Savienības institūcijām.

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa teksts un foto

PĀRDOD

Uzņēmums pārdod 2011. gada **VOLKSWAGEN GOLF 6 1.6 TDI BlueMotion** universāli ar manuālo ātrumkārbu. Praktisks auto ar vidējo degvielas patēriņu ap 5l/100km. TA līdz 17.07.2024. Nobraukums: 332 000 km. Apkope un serviss paveikts savlaicīgi. Līdzīgi gan ziemas, gan vasaras riepas ar lietajiem diskkiem. Cena: 3500 EUR. Tāl. 22440772.

Piedāvājam kvalitatīvas **BĒRZA BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, 280 EUR par paleti. Tāl. 20331463.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Pārdod ar piegādi sausu, skaldītu **MALKU**, 3 m garu malku. Tāl. 29249578.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tāl. 29428876.

KŪTSMĒSLUS ar piegādi. Tāl. 28317460.

Fasētus aitu **TRŪDMĒSLUS**. Tāl. 29254530.

PĒRK

Vienistabas vai divstābu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tāl. 22447206.

Nopirkšu **DZĪVOKLI, ZEMI, MĀJU**, mežu jebkādā stāvoklī. Samaksa nekavējoties. Iespējams ar parādiem, īrniekiem, daļām un citiem apgrūtinājumiem. Tāl. 26905430.

Vietējais mežsaimniecības uzņēmums pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS**: izcirtumus, jaunaudzes, briestaudzes. Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā. Tāl. 25731315.

Pērku **MEŽU**, lauksaimniecības **ZEMI**. Tāl. 29386009.

SIA *Craftwood* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS**. Cena: 1500–10 000 EUR/ha. Tāl. 26360308.

Padomju laika **MOPĒDUS, MOTOCIKLUS**, detaļas. Tāl. 26226166.

TRAKTORUS un lauksaimniecības **TEHNIKU**. Tāl. 29190365.

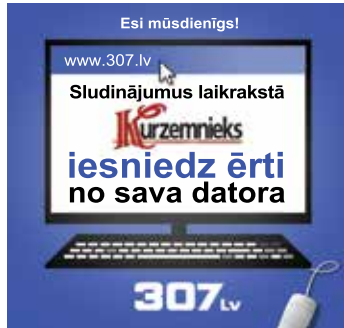
SIA *AIB* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tāl. 20238990.

Zis **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tāl. 29434034.

GAIENES, ĀBOLUS sulām Kuldīgā, Ēdoles ielā 4b. Dodam maisus ābolu lasīšanai, iespējams transports. Tāl. 24914134.

Briežu **RAGUS**, braucu pakal. Tāl. 29886349.

DAŽĀDI

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tāl. 25731315.

Uzlabosim esošo TV un **INTERNETA SIGNĀLU** vai ierīkosim jaunu. Tāl. 22508818.

JUMTU maiņa, labošana, visu veidu **FASĀDES DARBI**, pievadam materiālus. Tāl. 26231135.

ELEKTROMONTĀŽAS DARBI, instalācija, ierīkošana, remonts, apkalpošana. Tāl. 26279280.

Veicam zemju, grāvju vai citu **TERITORIJU ATTĪRĪŠANU** no apauguma. Tāl. 29643266.

MINIEKSKAVATORA PAKALPOJUMI, 4,3 t. Tranšeju, grāvju, būvbedru rakšana, melnzemes sijāšana. Tāl. 20023669.

Piegādājam ar pašizgāzēju līdz 3 m³ **SIJĀTU GRANTI, SMILTI**, šķembas, melnzemi, oļus un citus materiālus. Tāl. 20023669.

VEDU GRANTI, smilti. Tāl. 27101850.

Ierīko **SPICES**, tīra **AKAS**. Tāl. 20499788.

LĪDZJŪTĪBAS

*Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.*

/I.Lasmanis./

Skumju brīdī esam kopā ar Silviju un pārējiem piederīgajiem, IVARU ROZENTĀLU mūžībā pavadot.

Mājas kaimiņi

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem
spārniem sedz.*

/N.Kalna./

Skumju brīdī esam kopā ar ANNAS ŠTERNBERGAS tuviniekiem.

Rīta, Daina, Dzidra, Antra

IZĪRĒ

Labiekārtotu **VĪENISTABAS DZĪVOKLI** vecpilsētā ar malkas apkuri. Tāl. 22328334.

MAINĀ

Maina **JAUNBŪVI** Talsos bez iekšējās apdares pret lauksaimniecības vai meža zemi. Var būt neapstrādāta zeme, izcirtums, jaunaudze vai briestaudze. Platība: 10–20 ha. Tāl. 26129919.

Priecāties par to, kas dots

„Vai spējam ieraudzīt visu, ko Dievs mums devis? Kad šķiet, ka dzīvē neiet, tad dusmojamies uz visiem apkārtējiem. Bet vai protam pateikties par cilvēkiem – gan par tiem, kuri dara labu, gan tiem, kuri šķiet neērti?” Pļaujas svētku dievkalpojumā Kuldīgas Sv. Annas baznīcā to pārdomāt aicināja mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics.

Dievnama sānu jomā iekārtota rokdarbu izstāde.

Lauka virtuvē pie kočas katla un pankūku pannas rosās Kuldīgas Sv. Annas draudzes saimnieces.

Uzstājas Gudenieku sociālās aprūpes centra deju kolektīvs *Dzirkstelīte*.

Muzicē kuldīdznieks Gunārs Rūtenbergs. Dārza skatuves un dievnama dekorācijas no dabas veltēm veidojusi Dace Girvaite.

Baznīcas dārzā notika sirsnīgas Pļaujas svētku svinības un koncerts. Savas un populāras citu autoru dziesmas dziedāja Gunārs Rūtenbergs, no Gudeniekiem ciemos bija atbraucis sociālās aprūpes centra deju kolektīvs *Dzirkstelīte*. Labdarības tirdziņā pret ziedojumiem varēja iegādāties svecas, tējas, medu, adījumus un citus darinājumus, ko sarūpējuši draudzes ļaudis. Gan skatuvīte, gan dievnams bija krāšņi rotāti ar dārza un dabas veltēm, iekārtota

neliela rokdarbu izstāde. Darbojās lauka virtuve, un ikviens tika pacienāts ar sārtīgu koču un gardām, ar ievārijumu bagātīgi papildinātām pankūkām.

„Viss pašu gādāts un gatavots,” teica draudzes pārstāve Anda Bušmane. „Ražas svētkus esam svinējuši vienmēr, bet šogad pirmoreiz iznācām dārzā, lai tas prieks tiek plašākai publikai.” Aivars Leismanis piebilda, ka arī ikdienā vajadzētu būt tik priecīgiem, jo mums dots daudz. Viņš bijis tādās valstīs,

kur cilvēki tiešām dzīvo nabadzīgi, tomēr smaida un ir Dievam pateicīgi.

Dzirkstelītes vadītāja Ausma Guļevska atzina: „Mani dejotāji Annas baznīcā bija pirmoreiz, un esam pateicīgi par uzaicinājumu un sirsnīgo uzņemšanu. Reti jau iznāk izbraukt un uzstāties kaut kur ārpusē, tāpēc puīši un meitenes sākumā bija mazliet apmulsuši, bet jaukā atmosfērā atraisījās.”

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Tās tikai pēc formas ir līdzīgas nabagu pankūkām, jo pašu ļaudis visu sarūpējuši bagātīgi, priecājas draudzes aktiviste Irma Gertnere.

Apliecinājums – pret bukletu

Kuldīgas novada pašvaldība vairāk nekā 1000 adresēm vecpilsētā, kas nu atrodas UNESCO Pasaules mantojuma teritorijā, nosūtījusi sveicienu un apliecinājumu vecpilsētas īpašuma unikālajai nozīmei.

Bukletā paskaidrots, ko UNESCO atzinība nozīmē iedzīvotājiem, kādu pašvaldības atbalstu var saņemt, ēkas atjaunojot. Tur būs arī aicinājums saņemt paldies sveicienu – uzrādot bukletu, to varēs saņemt Hercoga Jēkaba tirgū 7. oktobrī UNESCO informācijas teltī pie muzeja.

Pašvaldības arhīva foto

Kuldīgas novada pašvaldības apliecinājums vecpilsētas īpašumu unikālajai nozīmei.

Bērnu drošībai uz ceļa

Autotransporta direkcija, turpinot iepriekšējo gadu praksi, organizē informatīvo kampaņu *Mazs pasažieris – lielāka uzmanība*, un 19. oktobrī pirmo reizi būs Bērniem drošas pārvietošanās diena.

Izglītojošās nodarbēs par drošību uz ceļa un sabiedriskajā transportā aicināti iesaistīties bērni, jaunieši, vecāki, skolotāji un citi pasažieri, lai atgādinātu, ka katram ir sava loma un atbildība. Kampaņa organizēta tāpēc, lai informētu, kā dažādās situācijās rīkoties: kā pareizi šķērsot ceļu pēc izkāpšanas no sabiedriskā transporta, ko darīt, ja esi izkāpis nepareizajā pieturā, kam lūgt palīdzību, ja esi aizmirsis savu maršrutu.

Saskaņā ar CSDD datiem pērn satiksmes negadījumos ievainoti 565 bērni, smagi – 50, bet pieci gājuši bojā. Ņemot vērā augošo tendenci un iestājoties gada tumšajam laikam, bērnu drošība uz ceļa ir īpaši svarīga.

360 TV
Ziņneši

katru darbdienu
18:55

Iedvesmojoši cilvēkstāsti un pārsteidzošu procesu atklāšana ir mana kaislība.

360TV Ziņnese, Skaidrīte Nitiša

DĀRZĀ

Ārija Rudlapa, agronome

Darbi no 3. līdz 10. oktobrim
3.–5. oktobris. Sakņu dienas. Novāc bietes, burkānus, kāļus, pastinākus, sakņu selerijas. Stāda kokus un krūmus, arī ziemas ķiplokus un sīpolus. Tomēr ar ķiploku stādīšanu steigties nevajag, jo siltajā augsnē tie var inficēties ar puvēm. Turpina gatavot un izlietot kompostu, kaudzes ieziemot.

6., 7. oktobris. Ziedu dienas. Novāc gladiolu, galtoniju, mon-

brēciju sīpolus un dāliju gumus. Stāda ziemcietes, pavasara sīpolpuķes un ziedošus dekoratīvos krūmus. Griež sausziedes un ievāc citus dabas materiālus floristikas darbiem. Nes telpās pārziemināšanai paredzētās pelargonijas un fuksijas, kā arī telpaugus, ja tie vēl atrodas dārzā. Novāc augļus un vēlās ogas. Konservē ražu, gatavo ievārījumu, spiež sulu un kaltē augļus
8., 9. oktobris. Lapu dienas. Augus laista. Zaļmēslojumam un ziemas segumam sēj rudzus. Stāda ziemas sīpolus pavasara loku ražai. Stāda kokus un krūmus, ziemcietes ar krāšņu lapojumu. Ja vajag, apļauj zālienu. Sabirušās lapas novāc tur, kur tās traucē un bojā skatu.

Kurzemnieku var abonēt par ĪPAŠU CENU!

Tikai līdz 22. oktobrim

84,00
euro gadā

97,00 euro gadā (ar Laimīgo Programmu)

